

maaske i Overværelse af eller ved Henvendelse til Overplantøren, som selv er Plantør, og som selv har en lignende Kørselsret. Det er da fristende for dem at udføre saadanne Arbejder, som mangen Gang sikkert ikke ere nødvendige, men som nu udføres for at tjene en Del Penge. Jeg siger, at det kan være fristende for dem — det ville vist alle indrømme —, at de, naar der er en Del Arbejde, hvis Udførelse det er overladt til dem selv at bestemme, da ogsaa udføre det, skønt det maaske var heldigere, at det ikke blev gjort. Plantøren har tillige Kassen for vedkommende Plantage. Som ærede Medlemmer ville se, bliver der i disse Plantager brugt fra 5,000—18,000 Kr. i hver Plantage; dette kan ogsaa mange Gange være en Fristelse for dem, saa meget mere som de foruden deres Løn have Part som Medarbejdere i den øvrige Del. Der gaar de vildeste Rygter — jeg haaber, ja, jeg tror sikkert, at de ikke passe for en eneste af dem — om, hvordan disse Plantører arbejde. Det er mig saaledes meddelt, at de, naar de ikke ønske at køre selv, bortforpagte Kørslen, saaledes, at vedkommende, der har forpagtet Kørslen, betaler $\frac{1}{3}$ af Kørselsindtægten til Plantøren. Det er jo en ejendommelig Maade at forpagte Kørslen for Staten paa. Der er ogsaa nævnt fra forskellige Folk, at der med Hensyn til de Kvitteringer, som udstedes, skal være Fare for, at der skrives flere Penge paa, og at de ikke ville lade vedkommende selv give Kvittering, men lade enkelte gamle Husmænd og Husmændskoner, der arbejde i Klitterne, kvittere for større Beløb, end de modtage. Jeg tror ikke, det passer, men Forholdene give Befolkningen Anledning til Mistanke, og det er sikkert, at noget saadant ogsaa kunde være fristende for Plantørerne. Men jeg vil haabe, at den højtærede Minister, som han ogsaa i Dag har lovet den ærede Ordfører, vil tage under velvillig Overvejelse at faa en anden Ordning paa dette Forhold. Hvordan Ordningen skal være, overlader jeg fuldstændig til den ærede Minister. Jeg mener nærmest, at der burde vedtages en Lov om Klitplantager. De have, som sagt, fra en lille Begyndelse vokset sig op til noget stort, og de sortere jo fuldstændig under Klitinspektøren, saa jeg synes nok, at det efter den Maade, hvorpaa Sagen har udviklet sig, var heldigt at faa lovordnede Forhold paa dette Omraade. Hvad Loven skal indeholde, skal jeg ikke komme ind paa, endskønt jeg ogsaa paa dette Omraade tror at have nogen Mening, men

jeg vil, som sagt, haabe, at der snarest muligt bliver gjort noget for at fremme denne gode Sag og fremme den paa en Maade, der er mere heldig end den, hvorunder den nu foregaar.

Ordføreren (Blem): Først ønsker jeg at udtale en Tak til den højtærede Minister for hans velvillige og imødekommende Stilling over for alle de Ønsker, der ere komne frem navnlig gennem alle de Samraad og Forhandlinger, der have været førte mellem Ministeren og Udvalget. Dette tyder netop paa, at der er fuld Tilid til Landbrugsministeren mellem alle Landmænd eller dem, der have med Landbrugets Organisationer at gøre, ikke alene i, men ogsaa uden for denne Sal. Og saa kunde jeg ønske at svare lidt paa, hvad Mindretallets ærede Ordfører (K. M. Klaussee) har udtalt i Dag, navnlig med Hensyn til Motiveringen af Mindretallets Ændringsforslag. Jeg var nu ikke fri for at være lidt forbavset over den Tone, han talte i, og over, at han var saa højt oppe mod Landboforeningerne, som jeg dog ikke tror han kender saa ret meget til. Det var omtrent samme Melodi, som gaar gennem „Social-Demokraten“s Spalter. Det vidner for øvrigt om, at det ærede Medlem nu har faaet en forhaabentlig ikke ulykkelig Kærlighed til Husmændene i Danmark. Han mener, at de staa som umyndige Børn, og nu kommer han med sine Ændringsforslag, ved hvilke de kunne faa Myndighedsbevilling i Orden. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fejl. Bag disse Forslag ligger vel egentlig Ønsket om at faa Skellet draget mellem Husmænd og Gaardmænd, og faa vi de skarpe Grænser frem, tror jeg ikke, at det bliver til Lykke for Landbruget, hverken Husmænd eller Gaardmænd. I Andelssystemet, som vi have taget op i den sidste Snes Aar, staa vi saa mange sammen, lige fra Hytten til Borgen, at vi kunne henvise til ca. 400,000 Medlemmer i alt gennem Brugsforeninger, Andelsmejerier, Andelsslagterier, Æg- og Eksportforeninger. Det er dog et langt større Tal, end de forskellige Fagforeninger have, skønt man nok kan blive imponeret af deres høje Tal paa 80—90,000, og jeg er vis paa, at intet har gavnet vore Husmænd paa Landet saa meget som Andelssystemet. Ingen Samfundsreform er overhovedet gaaet saa langt ned og har taget Husmændene ved Haanden, saaledes at de nu kunne opnaa et langt højere Udbytte af deres Jord. Gaar man tilbage til